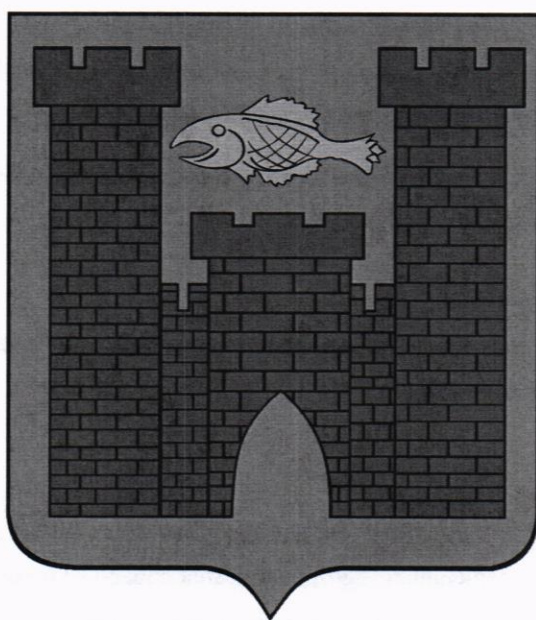

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY
SURAŻ ZA 2024 ROK**

Suraz, kwiecień 2025 r.

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Suraz za 2024 rok. Analiza została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza swoim zakresem obejmuje:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Głównym celem przygotowania niniejszej analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10, w związku z art. 9tb. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

2. Zagadnienia ogólne

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Suraz obowiązuje *nowy system* gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył obowiązek na gminy odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Głównym celem znowelizowanej ustawy jest ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali), zmniejszenie ilości dzikich wysypisk oraz palenia śmieci w domowych kotłowniach.

Gmina Suraz w dniu 15 grudnia 2023 r. roku podpisała umowę z firmą MPO Białystok Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15 – 950 Białystok wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Gminy Suraz na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Zgodnie z podjętymi uchwałami przez Radę Miejską w Surazie w 2024 roku systemem zostały objęte tylko nieruchomości zamieszkałe. Wysokość opłaty zależna jest od liczby osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym oraz sposobu gromadzenia i odbierania odpadów komunalnych (Tabela 2). Systemem nie zostały objęte nieruchomości

niezamieszkałe m.in.: szkoły, urzędy, placówki usługowe i handlowe oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Właściciele tych nieruchomości mają nadal obowiązek zawarcia umów indywidualnych.

Tabela 1. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy w 2024r. wg harmonogramu sporządzonego i uzgodnionego z firmą wywozową wywożącą odpady :

Rodzaj odpadów	Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych
Odpady selektywne	1 raz na 2 miesiące
Odpady zmieszane	w miesiącach: styczeń, luty, marzec, listopad, grudzień - jeden raz w miesiącu
	w miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik - dwa razy w miesiącu

Tabela 2. Zestawienie cen za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy w 2024 r. według uchwały Rady Miejskiej w Suraz:

Gospodarstwo domowe (liczba osób razem zamieszkujących i wspólnie się utrzymujących)	Stawka opłaty przy selektywnym zbieraniu i posiadaniu kompostownika[zł]	Stawka opłaty przy selektywnym zbieraniu i nie posiadaniu kompostownika[zł]	lub	Stawka opłaty przy nie wypełnianiu obowiązku selektywnego zbierania [zł]
Gospodarstwo domowe 1 osobowe (kolejna osoba x stawka)	33,00	37,00		74,00

2.1. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399) na terenie Gminy Suraz, został samodzielnie utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Spółdzielczej 1 w Suraz na podstawie umowy najmu nieruchomości w wysokości 1537,50 brutto zł/miesięcznie. Umowa została zawarta na okres od 02.01.2024 do 31.12.2024 r.

Do w/w punktu PSZOK mieszkańcy mogli dostarczać odpady, tj.: m.in. odpady zielone z pielęgnacji ogrodów i parków, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte opony z samochodów osobowych oraz odpady budowlano – remontowe pochodzące z remontów prowadzonych samodzielnie papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło.

W 2024 r. Punkt czynny był jeden raz w tygodniu, tj.: w środę od godz. 9:00 do godz. 17:00, Przeterminowane leki można było wrzucać do pojemnika ustawionego w aptece i PSZOK. Pojemniki na zużyte baterie znajdują się w obiektach użyteczności publicznej, tj.: w Urzędzie Miejskim, Szkole Podstawowej, Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury oraz w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów.

3. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie Gminy Suraż nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady, zgodnie z zawartą umową, przekazywane były do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Hajnówce i Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W ramach wywiązania się z ustawowego obowiązku zapewnienia porządku i czystości na terenie gminy został utworzony punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W PSZOK-u przyjmowane są odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy nieodpłatnie. Mieszkańcy samodzielnie dostarczają odpady do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Na chwilę obecną nie planuje się ponoszenia nakładów finansowych na w/w punkt, celem jego rozwoju.

W roku 2024 na terenie Gminy Suraż nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych z tytułu składowania, recyklingu czy odzysku odpadów komunalnych i z tego tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

5. Liczba mieszkańców (stan na 31 grudzień 2024r.)

- a) liczba mieszkańców zameldowanych – 1903osób
- b) liczba złożonych deklaracji – 575
- c) szacunkowa liczba osób wpisanych w deklaracji – 1480 osób

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399)

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych. Gmina Suraż w 2024 roku nie podjęła działań o których mowa w art. 6, ust. 6 – 12 ww. ustawy.

Ponadto zostało wysłanych 8 wezwań do złożenia deklaracji oraz udzielenia wyjaśnień co do rzetelności danych w niej zawartych. 2 Wezwania dotyczyło złożenia deklaracji. Natomiast 6 wezwania dotyczyło udzielenia wyjaśnień co do prawidłowości danych w niej zawartych. W odpowiedzi na wezwania złożono 2 deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz 4 korekty/zmiany deklaracji i złożono 2 wyjaśnienia. Zostało wysłanych 13 ostrzeżeń dotyczących prawidłowości segregowania odpadów komunalnych.

7. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy w 2024 roku

W roku 2024 na terenie Gminy Suraż zebrano następujące ilości odpadów komunalnych [Mg]:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
Odebrane z terenu Gminy Suraż		
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	234,4800
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	60,9400
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	36,2200

20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0105
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	7,7600
20 01 02	Szkło	29,1000
16 01 03	Zużyte opony	4,5200
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	32,7400
20 01 01	Papier i tektura	3,2100
20 01 11	Tekstylia	1,3400
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,1000
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,2500
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	17,8600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	39,6800

W tym odpady odebrane z PSZOK w ilości 1,4800 Mg odpady wielkogabarytowe oraz 7,7600 Mg zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu.

[opracowano na podstawie rocznych sprawozdań za rok 2024 sporządzonych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości i podmiotów niezamieszkałych z terenu Gminy Suraż, oraz sprawozdania Burmistrza Suraża z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2024 rok]

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 2024r. z terenu Gminy Suraż wynosi 469,6705 Mg.

W 2024 roku do ponownego użycia i poddanych recyklingowi zostało przekazanych 124,1803 Mg odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych i zebranych z terenu gminy. Pozostałości z sortowania o kodzie 19 12 12 przeznaczono do składowania.

Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu Gminy Suraż w 2024 roku wyniosła 7,7600 Mg. Cała masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych została poddana recyklingowi i innym procesom odzysku.

Podsumowując powyższe, po przeanalizowaniu funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2024 roku stwierdzono, że ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych w stosunku do roku poprzedniego, uległa zwiększeniu (zwiększenie o 11,9400 Mg). Ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych w sposób selektywny (m.in. opakowania z papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metali, szkła i zmieszane odpady opakowaniowe, opony, odpady ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe, odpady rozbiórkowe) zmalała o ponad 12 Mg w porównaniu do zeszłego roku.

8. Osiągnięte przez Gminę Suraż poziomy

8.1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412). Osiągnięty przez Gminę poziom w 2024 roku wyniósł 4,34 %. **Wskaźnik został osiągnięty.** Obowiązujący wskaźnik wynosi do 30 % wagowo.

8.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 03 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530).

Osiągnięty przez Gminę poziom w 2024 roku wyniósł 38,50 %. **Wskaźnik nie został osiągnięty.** Obowiązujący wskaźnik na rok 2024 r. wynosi 45% wagowo.

9. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych

Koszt jaki poniosła Gmina w 2024r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych w ramach umów przetargowych na realizację usługi odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych w kwocie 569 647,06 zł.

Prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Surazie w kwocie 18 450,00 zł.

Zakup materiałów biurowych w kwocie 300,00 zł.

Wynagrodzenia pracowników w kwocie 31 050,00 zł.

Odbiór odpadów z PSZOK w kwocie 10 875,39 zł.

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2024 roku na terenie Gminy Suraz wyniósł 646 417,58 zł.

Wpływy do budżetu w 2024 r. wyniosły 600 986,69 zł w tym koszty upomnień 512 zł w i odsetki w kwocie 3 130,67 zł.

Deficyt w kwocie 49 07302 zł z innych dochodów budżetu gminy.

Łączne zaległości za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2024 r. wynoszą 53 574,62 zł, w tym zaległości za 2024 r.: 34 203,41 zł, pozostałe lata 19,371,21 zł.

10. Wnioski z przeprowadzonej analizy wraz z rekomendacjami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1. Należy zwiększyć kontrolę segregacji „u źródła”, jak również zwiększyć kontrolę firm odbierających odpady w zakresie ich odbioru. Połączenie tych działań z odzyskiem w instalacjach pozwoli na osiągnięcie wymaganych poziomów.

2. Należy położyć większy nacisk na edukację mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów.